NAM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THU 2186

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONK[illegible] SỐ 1 0152

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE № 2145 NGÀY THỨ BA 22 AVRIL 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI					
	Các hạt trong xứ Bắc-kỳ, Lào và Cao-miên	Ngoại quốc đến mồng 1	Sở, xã đến ngày 15	Trung-kỳ và Tourane	Nam-kỳ và ngoại quốc (trừ các hạt kể ở trên)	Vaporisés
Một năm. .	6$00	6$90	6$80	6$30	6$60	12$00
Các làng và	»	8.60	8.00	8.00	9.00	»
Các công-sở						
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.50	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large.

4e page
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái thói tranh-cạnh của người mình

Người Nam ta có cái tính rất lạ, là cứ thích mua lấy sự tổn hại cho mình ; không những thế, lại còn gây ra chuyện hiềm-thù, sinh ra mối kiện tụng, trong hương-đảng phong-tục cũng vì thế mà suy đồi, cái tính ấy là cái tính hay ganh đua, hay tức khí thường chỉ vì một cái danh-vị nhỏ mọn, một cái mối lợi con-con mà cùng chịu tổn tiền bạc, mất thì giờ, bách kế thiên phương cầu cho đạt cái mục-đích của mình, nào có nghĩ đến những sự tổn hại và sinh ra lắm sự không hay về sau. Tức như cái chuyện ở một làng kia hai bên tranh nhau một cái lý-trưởng, mà đến mỗi khuynh gia bại sản mấy tháng giới nay vẫn chưa xong.

Ôi ! một tên lý-trưởng, quyền lợi cũng không lấy gì làm to-tát, địa-vị cũng không lấy gì làm tôn trọng, thế mà sao họ chịu mất tiền lo chạy, mất công chầu-chực, mà ganh đua nhau kịch-liệt đến như thế ? Ta thử suy xét cái tâm-lý của những hạng người tranh cạnh một cách vô-vị như thế mà bàn rộng ra xem.

Tự người ngoại-quốc xem ra, thì quyền-lợi và địa-vị của một tên lý-trưởng không lấy gì làm to-tát tôn-trọng thật ; nhưng mà những người từ bé sinh trưởng ở chốn thôn-quê, chốn trung-đình là chỗ tranh danh, ngõi hương-âm là nơi hãnh diện, ngoài cái khu-vũ ấy, còn biết có cái quyền lợi gì to hơn, có cái địa-vị gì cao hơn ; và lại ở nơi cô lậu, ít người hiền đạt, trong làng ngoài xóm, ông tổng ông lý đã vào hạng người ăn trên ngồi trốc rồi, cũng đã hống hách uy quyền, nhất hô bách nặc, có quyền vũ-đoán trong hương khúc mà thu lãm được mối lợi về phần mình. Vì kiến-văn eo hẹp, cho nên đã cho thế là lớn là sang, dành chịu tổn của tốn công để ganh cho kỳ lấy được ; người ta thường vì cái hạng người ấy như ếch ngồi trong giếng, cho trời là nhỏ, cầu vì ấy cũng thật là khéo mà thật là đúng.

Lại còn một nỗi này nữa, có người không phải vì ham cái quyền-lợi cái địa-vị mà tranh đâu, chẳng qua chỉ vì thì hơi tức khí mà tranh nhau cho bõ ghét ; rồi lại bị người ngoài xúc-xiểm, lời nọ tiếng kia, đã ăn phải cái bả đâm thóc thọc gạo mà máu ghen tức hăng lên, thì còn kể gì lợi hại hơn thiệt, miễn cầu cho thỏa cái lòng hiếu thắng của mình thì thôi ; vì thế mà việc tranh đua cũng sinh ra kịch-liệt.

Người mình hay sinh sự tranh đua, phần nhiều chỉ vì hai cớ đó, nào có kể gì việc đáng tranh đua hay là không đáng tranh đua đâu. Tranh đua như thế, không những là uổng phí thì giờ, hao tổn tiền bạc, mà ở trong hương đảng lại sinh ra nhiều chuyện lôi thôi để hại về sau vô cùng. Người được lấy làm vinh, thì người thua lắt lấy làm nhục, rồi mới tích thành oán thù, chia ra bè đảng, mà gây nên chuyện nọ trò kia, người trong một làng với nhau mà bới lông tìm vết, bè tôi bế hành, coi nhau như quân thù, giữ nhau như miếng mồi. Thường thấy nhiều người nhà quê, quanh năm chí tối, chỉ lo đi kiện người, hoặc là đi hầu kiện, đã không có thì giờ rảnh để lo tính công việc làm ăn, mà sự tiêu pha lại thêm ra trăm món, nào là tiền tàu tiền xe, tiền cơm hàng, tiền cháo chợ, chưa kể đến tiền khẩn lễ lo chạy, lại còn đến gặp năm gặp mười. Tiền vào đã không có, tiền ra lại vô hạn, nửi đồng cũng phải lở, suối vàng cũng phải cạn, bao nhiêu của chìm của nổi, cũng phải cắm cổ bán chác đi dần dần mà rút cục trơ hai bàn tay trắng. Ở chốn thôn quê ta, tấn bi-kịch ấy thường thấy diễn ra, mà suy xét cái nguyên-nhân, thì phần nhiều chỉ vì cái danh lợi nhỏ nhen, sự ganh khí hão huyền, mà thành ra cái kết-quả xấu như thế.

Có người nói rằng ở đời chẳng gì bằng danh lợi, có danh lợi thì phải có đua tranh, những việc cầu danh trục lợi như thế ở trong xã-hội ta, tưởng cũng là việc thường không đủ bài bác và cũng không đủ trách. Phải, đành rằng danh lợi ai chẳng ham, danh lợi ai chẳng tranh, nhưng chỉ tiếc rằng người mình kiến văn hẹp hòi, mà cử động thật không ý-thức, không biết suy hơn tính thiệt, không biết lo sâu nghĩ xa, không nghĩ đến tổn của tốn công, cái lợi không bù cái hại, gây thù gây oán, cái sảy nảy ra cái ung, tinh thần-mục ở chốn hương-quan, vì thế mà không trọn vẹn, nền phong-hóa ở trong xã-hội, vì thế mà thêm suy đồi. Người có lòng đến thế đạo nhân tâm, há chẳng lấy việc ấy làm thương tâm mà tìm phương bổ cứu ư ? Mong rằng người mình kiến-văn một ngày một rộng, trí-thức một ngày một thêm, đừng tranh đua về những cái danh lợi mà biết để của để công cùng nhau mưu tính cho nên cái danh to lợi lớn thì hay lắm.

H. T. B.

VIỆC BẦU THỐNG-LĨNH Ở HOA-KỲ

Quan Thượng-thư Hughes diễn-thuyết tại một cuộc hội-nghị của chánh đảng Cộng-hòa có nói chắc là quan Coolidge đắc thắng. Ông nói chánh đảng Cộng-hòa rất vững lòng mà đợi đến ngày bảo-cử, tha hồ cho thiên hạ đặt điều nọ tiếng kia, bản chánh-đảng không có lo ngại chút nào. Chắc là không ai xứng đáng chức Thống-lĩnh bằng quan Coolidge. Và quốc-dân cũng đã tỏ ý muốn lưu quan Coolidge lại chức ấy.

Song M. Mellon đã khéo giữ gìn nền tài-chánh của quốc gia sau cuộc chiến tranh mới đây, thực cũng đáng khen lắm lắm.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 19 Avril 1924

Việc nước Nga

Tin Odessa. — Năm người can về việc đo thám bị án xử tử.

Việc trong hạt sông Rhur

Mayence. — 21 người can về việc hủy-hoại khí dụng trong hạt sông Rhur bị kết án khổ-sai, và giam tù kia.

Paris, ngày 20 Avril 1924

Nước Anh với nước Đức

Tin New-York. — M. Macdonal diễn-thuyết có nói nên lập tức thi hành các khoản trong tờ trình của các nhà giám-đinh, nên cho nước Đức vào hội Vạn-quốc. Ông lại có nói đến cái nạn của đồng quốc-dân ở nước Đức.

Paris, ngày 21 Avril 1924

Việc nước Thổ

Tin Bagdad. — Mấy người về đảng quá-kích giết hai ông thừ-dân nghị-viên có ý muốn tán thành cho bản giao-ước của nước Anh với xứ Irak. Họ lại bắn một ông khác bị thương.

VÔ-TUYẾN ĐIỆN

Bordeaux, ngày 20 Avril 1924

Nước Pháp và nước Đức

Hai chánh-phủ Pháp và Đức đã trù tính mọi việc để buổi chiều hôm nay sẽ trao đổi mấy người phái tội về việc chánh-trị, ở Kehl Nước Pháp đem mấy người Đức tên là Schwechel Berger, và Gerdum đổi lấy mấy người Pháp tên là Lang, Aubret, và Darmont.

Nước Hoa-kỳ với vấn-đề di dân

Ngày hôm qua, nguyên-lão nghị-viện bỏ 53 phiếu ưng chuẩn bản luật nói về việc di-dân. Số phiếu phản đối chỉ có 25 cái. Theo như bản luật ấy, thì số người mỗi nước đến ở Hoa-kỳ không được quá một phần trăm số người của nước ấy hiện có ở Hoa-kỳ.

Nước Đức với tờ trình của các nhà giám-định

Các báo nước Đức đều vui lòng về mọi khoản của hội-đồng bồi thường quyết nghị về các tờ trình của hội-đồng giám-định.

Nước Nga với nước Pháp

Các báo nước Nga — nhất là báo Prada — công-kích quan Poincaré cùng các nhà trái-chủ Pháp một cách kịch-liệt. Các báo ấy nói rằng quan Poincaré và các trái-chủ Pháp muốn làm cho nước Nga phải có lập và chịu những trái-chủ Pháp và Lỗ là thường người ngoại nước Nga.

M. Litvinof nói việc nước Lỗ đóng quân ở Bessarbie là một việc nước Pháp và nước Anh mưu nên, và những nước giúp đỡ nước Lỗ tức là phản-đối với nước Nga.

Tin Trung-hoa

Ngày 11 Avril 1924

Nước Nga định thay chức ủy-viên

Có tin đồn rằng chánh-phủ triệu ủy-viên Nga về, và sai người khác thay chức ấy.

Vương-chánh-Đình lại sắp làm chức đốc-biện Trung-Nga thiết-lộ

Ở Bắc-kinh có tin đồn rằng Vương-chánh-Đình lại sắp sửa làm chức đốc-biện Trung-Nga thiết-lộ.

Các giáo-viên đòi lương

Các giáo viên kéo nhau đến tài-chánh-bộ đòi lương, Vương-khắc Mẫn từng rồi không biết trù liệu thế nào.

Ngô-bội-Phu muốn tổ-chức nội-các lại

Ngô-bội-Phu đánh giây thép kín bo Tào-Côn xin tổ-chức nội-các lại ; quốc-vụ-viện cũng vào yết kiến Tào, ở ý không tin-phục Tôn-bảo-Kỳ.

Giang-tây phản-đối thuế thuốc phiện

Đồng-hương-hội ở Giang-tây hội-nghị phản-đối Thái-bình-Huân về việc thu thuế thuốc phiện.

Học-sinh Thượng-hải đốt với việc Trung-Nga giao-thiệp

Học-sinh ở Thượng-hải khai hội rồi đánh giây thép về Bắc-kinh xin chánh-phủ chuẩn y các khoản điều ước của Vương-chánh Đình khởi thảo và ký tên.

Ngô-bội-Phu đối việc Trung-Nga giao-thiệp

Ngô-bội-Phu đánh giây thép về Bắc-kinh nói rằng việc Trung-Nga giao thiệp mình vốn không có chủ-kiến gì, chỉ mong chánh-phủ trù nghĩ cho khéo, không lỗi lời hẹn thì thôi. Tào tiếp giây thép, lại sai người sang Lạc dương kể đầu đuôi việc Trung-Nga giao-thiệp cho Ngô nghe.

Cố-duy-Quân bác lời hiệp-nghị của Vương-chinh-Đình với ủy-viên Nga

Cố-duy-Quân trình giấy ở nội-các rằng lời hiệp nghị của Vương-chánh-Đình với ủy-viên Nga, chỉ có lại mà không có lợi gì cho Trung-hoa.

Tôn-bảo-Kỳ lại cáo đau

Tôn-bảo-Kỳ vẫn định đến ngày 5 avril hết hạn cáo lại ra coi việc, vì thấy tham-nghị-viện giục mình ra chủ tiệc để bàn việc trả lời cho chánh-phủ Nga, và thấy Cố-duy-Quân cũng còn cáo đau, lại thanh ngôn rằng mình đau chưa thật khỏi, chưa ra coi việc.

Ngũ-triều-Khu ở Thượng-hải về Quảng-đông

Ngũ-triều-Khu (ngoại giao bộ trưởng) trước phụng-mệnh Tôn-Văn sang Phụng-thiên mừng thọ Trương-tác-Lâm và bàn việc cơ-mật ; đã ở Phụng-thiên về đến Thượng-hải ngày 4 avril, ngày 6 đã ở Thượng hải đáp tàu thủy về Quảng-đông ; nghe đâu Ngũ đi công cán đã có kết-quả, hiện có độ bức thư thư của Trương gửi cho Tôn.

Trần-quỳnh-Minh sai trọng binh đóng Triều-mai

Từ khi ở Phúc-kiến có việc biến-động, Trần-quỳnh-Minh lấy rằng Triều-mai là đất giáp giới, sợ có nguy hiểm gì chăng, triệu quân đội Hồng-triều-Lâu sai đóng Triều-mai để phòng thủ.

MỘT CON CÁ LẠ THƯỜNG

Ở nơi trung-bộ (đệ lục phường) là một nơi ở giữa thành phố Huế có một cái hồ rộng ước một mẫu, còn bề sâu thì vô độ, đã có người lấy một cuộn chỉ dài ước quá 100 thước tây, cột hòn đá vào một đầu, rồi ném xuống dưới đáy hồ, hòn đá chìm lỏi hết cuốn chỉ mà chẳng tới đáy. Tục truyền rằng hồ ấy của ông Cao-Biền đào ngày xưa, để giáp cho việc phong thủy.

Hồ ấy có rất nhiều cá, những người ở quanh hồ thường bắt cá ở đó mà dùng, lâm khi được cả to. Vừa rồi có người đâm được một con cá trâu (cá quả) ở hồ ấy, bề dài hơn hai thước tây, bề tròn chừng hơn ba tấc, những cái vảy to hơn đồng xu, thân hình trổ sắc xanh và lục, sau đuôi có trổ ba vết hình chữ tam sắc đỏ, hai con mắt lồi ra ngoài ước một ngón tay, trông rất là kỳ dị.

Phải đâm đến hai đọc mới bắt được. Khi đã bắt được con cá lên bờ rồi thì lắm người đến xem, người cho rằng cá ông bà, kẻ bảo rằng cá ấy có chất độc chẳng nên ăn, sau con cá đem chôn, không ai dùng cả.

CUỘC BAY VÒNG THẾ GIỚI

Ba chiếc tàu bay đã tới Alaska. Trung úy Nelson quyền chức đoàn-trưởng nói rằng thiếu-tá Merlin phải đỗ xuống giữa đường. Khi trung-úy bay về phía tây mũi đất Agrak, thì không trông thấy thiếu tá đâu nữa. Có lẽ thiếu tá tạm đỗ ở vũng Kiliagrik, gần núi Bocharoff.

Hai chiếc tàu phóng ngư lôi là Corry và Hull đã đi tìm thiếu-tá, thì tàu Hull có điện về rằng tìm thấy rồi.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-diễn Việt-Nam

Các câu đố

Cây cao tám vạn nghìn hoa, mưa to thì héo nắng gặp lại tươi? « ông trời »

Mình dài nó lại công cong, làm cho con gái phải lòng tả tơi, ông sư ghen đến tận nơi, sao tôi chẳng biết công cong thế nào ? « cái lược thưa »

Mình tròn trông trục, quận khúc kỳ lâu, ba bốn mươi chân, miệng bằng cái đĩa « cái nơm »

Vừa bằng cái nia mà chia khắp xóm ? « cái giềng »

Chân trắng mình đen, đội mũ hoa sen chầu vua thượng-đế ? « nén hương »

Ở trong khúc gỗ chui ra, đỉu xanh, mình trắng như ngà, đức ông cũng chuộng đức bà cũng yêu ? « phẩm oản »

Một mẹ năm trăm con bước ? « cái nguỡng cửa »

Một mẹ năm trăm con gối ? « cái nóc nhà »

Có mũi mà chẳng hắt hơi, người chẳng ra người, ma chẳng ra ma, chỗi lụa cho chí phẩm hoa, từ vua chí chúa bỏ qua thì rầy ? « cái kim »

Đột đầu ông tạo, động đầu ông tu, sấm động ù ù, cỏ bay trắng toát ? « điếu bát thuốc lào »

Bài đố

Quả gì bốn mùi tử khe ?
Quả gì nứt nỏ như đe lỏ dào ?
Quả gì kẻ ước người ao ?
Cái gì tốt đẹp như sao trên trời ?
Quả gì ăn đủ năm mùi ?
Cái gì to lớn có người ngồi trong ?
Cái gì thích chữ chạm rồng ?
Cái gì cái trắng nước trong ?
Cái gì lăn lóc giữa đường cái đi ?
Cái gì vốn nó sủ si ?
Quả gì tháng bảy ăn thì chơi dưng ?
Quả gì chưa ngọt anh ơi ?
Quả gì thờ mẹ kính cha, có nhân có hiếu thật là có duyên ?
Cái gì mọc ở bên đường ?
Cái gì đi sớm ra đường kiếm ăn ?
Cái gì nó mọc lên tàn ?
Cái gì tức tích ở sân tam-tòa ?
Cái gì tươi tốt như hoa ?
Cái gì mà đỏ như đa mặt trời ?
Cái gì mà để làm đình ?
Cái gì mà để tụng kinh đêm ngày ?
Cái gì nó bé nó cay ?
Cái gì nó bé nó hay cửa quyền ?
Cái gì ăn hợp nhân duyên ?
Cái gì đã xấu làm tiên trên đời ?

Bài giảng

Quả khế bốn múi tử khe,
Quả na nứt nỏ như đe lỏ rào.
Quả mận kẻ ước người ao,
Hoa mai tốt đẹp như sao trên trời.
Quả lê ăn đủ năm mùi,
Mặt đông cao lớn có người ngồi trong.
Quả chuông thích chữ chạm rồng.
Quả dừa cái trắng nước trong.
Thiên-biêu lăn lóc giữa đường cái đi.
Quả nâu vốn nó sủ si,
Quả mít tháng bảy ăn thì chơi dưng.
Dâu da chưa ngọt anh ơi,
Phật-thủ mà để ngồi người trong nhà.
Quả hồng thờ mẹ kính cha,
Như trúc mọc ở bên đường,
Coi trâu đi sớm ra đường kiếm ăn.
Cây cải nó mọc lăn tăn,
Con gà tức tích ở sân tam-tòa.
Ngọn đèn tươi tốt như hoa,
Mặt em thì đỏ như đa mặt trời.
Cây gỗ mà để làm đình,
Thầy tăng thì để tụng kinh đêm ngày.
Hạt tiêu nó bé nó cay ;
Đồng tiền nó bé nó hay cửa quyền.
Mẹ ông trâu ăn hợp nhân duyên,
Sao em lại xấu làm tiên non bồng.

Sáp-mai, Nguyễn-thế-Hiệu.

LỜI ĐÀN BÀ

Một điều phụ-nữ ta phải nên biết

Một người đàn bà đi đứng dịu dàng, nói năng hạnh kiểm, thờ chồng trọn vẹn chữ tòng, nuôi con hết bổn-phận mẹ, tuy cũng đã chiếm một phần nhiều tư-cách một người đàn bà đáng khen đáng kính nhưng cũng chưa hẳn đã là một người nội-trợ đảm-đang.

Muốn nên người hiền nội-trợ thì cách mua bán cũng phải biết ít nhiều. Muốn mua cho phải cách thì người đàn bà bao giờ cũng phải thực hành cái nay mới được. «Mua những vật dụng phải lựa lúc ; chớ nên để thừa mà cũng chớ để đến nỗi thiếu». Những người thực hành được là phần nhiều những người đã từng trải qua nhiều việc và cũng đã từng bị bao hại nhiều. Hao hại đây không phải lười biếng nhác-nhởm đề đến hư thối hay là hà-tiện hom bỏm đến thiếu thốn đâu ; chỉ vụng về không biết tính toán, không cần thận mà ra vậy.

Có khi mua nhiều quá cho thừa ra, để đến hư đến hao ; cũng có khi thiếu, *lại phải chạy xuôi chạy ngược.*

Vậy người đàn bà phải biết trước những vật cần dùng trong nhà : khi nào hết, khi nào còn, thứ nào để mai, thứ nào để tối, chớ như bao nhiêu cũng được, đến đâu hay đấy thì thật rất nguy cho gia-đình lắm vậy. Mua một vật gì cũng phải xem xét thế nào là tươi ? thế nào là ươn ? thế nào là đẹp ? thế nào là xấu ? phải tự cân nhắc, tự xét đoán lấy, chớ nghe miệng người phỏ khen mà mắc lừa. Vật gì tốt thế nên mua, nhưng mua cũng phải lựa lúc nào nên mua sẽ mua, mà mua cũng cần phải lựa-chọn thứ xét xem rồi mới trả tiền, trả tiền phải đếm đi đếm lại cho cẩn thận phân minh, chớ nên thêm thắt, cũng không bớt bẹm, phải suy ta ra người, ăn ở từ tế, để ngày sau người ta mến mình mà đem lại bán. Chớ bắt chước những thói bớt hai thêm một, bán quyền à trả quyền tôi, để chướng mắt những kẻ quen chiếm mà người đi bán cũng càng ngày càng thêm chán. Vật gì cũng có mùa và tùy theo chỗ ở, trái mùa tất không ngon. Dầu có rẻ cũng chẳng nên mua, vì rẻ mà không dùng được việc gì, thì cũng bằng mười mắc vậy.

Đàn bà con gái lúc còn nhỏ tuổi là một lúc học mua bán rất dễ ; mỗi chiều hôm mẹ ở chợ về thì mình tự ra sắp đặt mỗi vật cho thứ tự, hỏi thứ nào giá mấy, cần những bao nhiêu ; hôm này rẻ hơn hay hôm nay mắc quá, tập xem xét cho quen cũng có một phần ích lớn cho mình trong lúc đã lớn khôn để ra mua bán với người.

Đã biết mua, biết tính, biết dự bị sẵn sàng, nhưng nhiều khi cũng còn thiếu là vì có nhiều việc bất thường, hoặc phải đau ốm, hoặc có quan khách, nên phải thiếu thốn. Trong lúc cấp này dầu có tiền cũng không tạo ngay được. Những gừng bát muối, tuy là vật dễ khiến, nhưng lúc ấy biết mua đâu ? Chỉ có cách chạy quanh vay mượn xóm diềng mới được. Nhưng phải làm sao cho người ta không tiếc với mình, lại hết sức giúp đỡ ? Vậy thường ngày người đàn bà cũng phải cẩn ăn ở từ-tế với kẻ xóm diềng : Ôi ! một người đàn bà công dung ngôn hạnh đều đủ, mua bán tính toán cũng sành thì trong nhà có lẽ gì mà không thịnh vượng.

Lữ thị Hồng-Đào (Huế)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Hoàn-ưu-Quyên tổ-chức

MMCCXLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu xưa nay mấy vẫn trông.
Cẩm-tú giang-sơn trời tạo-hóa,
Văn-minh Âu Á hội thông-đồng.
Núi Nùng cây cỏ nguyên như cũ,
Sông Nhị ba đào nước vẫn trong,
Tổ-quốc hiền-tài bao xiết kể,
Giống rồng rồi lại nở ra rồng.

Nguyễn-văn-Mai
Trưởng-phố Cựu-thành, Hải-dương

MMCCXLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Khổng sân Trình vẫn kính sùng.
Khoa-giáp chưa quên nòi giống Lạc,
Lễ-nghi còn nhớ tổ tiên Hồng.
Cang-trường chín nhận muôn thu đẹp,
Nhật-nguyệt đôi vừng mấy nước trong
Hán-học bảo-tồn nề-nếp cũ,
Danh thơm Nùng Nhị nức phương [Đông.

Vũ-lương-Điền, Hanoi

MMCCXLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu từ xưa vẫn bài sùng.
Nhà máy văn-minh Nam Bắc chuyển,
Cột cờ luân-lý Á Âu trông
Dòng văn bến Tứ chen sông Lịch,
Mạch đất non Quy rạng núi Nùng.
Nhẫn nhủ đồng-nhân trong học-giới,
Đời còn chữ Hán chớ quên ông.

Vũ-duệt-Lễ
Thừa-phái huyện Hạ-hòa, Phú-thọ

MMCCXLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu còn đây đạo vẫn sùng,
Cờ mở chiêng khua nơi đất Khổng,
Giếng yên sóng lặng cõi trời Đông.
Danh truyền hiền-sĩ trên bia cổ,
Tiếng nức văn-nhân dưới bến hồng.
Trải Lý, Trần, Lê bao thế kỷ,
Làng văn khắp mặt thấy ghi công.

Đặng-hàng-Cường
4, Rue des Etoffes, Hanoi

MMCCXLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Xem cuộc tang-thương những lạnh lùng.
Hạt giống văn-minh từ đất Bắc,
Tiếng chuông đạo đức tỉnh trời Đông
Bán khai đã sẵn nền văn-hiến,
Toàn thịnh nên theo cách phổ-thông,
Nữ-giới mở mang thời đại Hán,
Chị em đâu tá biết hay không ?

Phạm-đình-Ngân
Contre-maître Chiné

MMCCL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ức úc bộ văn miến vũ cung.
Muôn nhận cung-tường lồng các [phượng.
Trăm vun lễ-nhạc phối ngải rồng.
Kia nghiên sư-biểu in dòng Nhị,
Nọ bút kinh-thiên tạc núi Nùng.
Một điểm linh đài công mạc trang,
Nghìn thu chiêm ngưỡng biết bao cùng

Nguyễn-văn-Sanh
15, Rue Vieille des Tasses Hanoi

MMCCLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu xây từ Lý-Thánh-tông
Chi-thánh cung sâu hương khói thoảng
Tiền-triều bia cũ dấu rêu phong.
Móc mưa tưới nhuận nơi Nùng Nhị,
Phong-hóa trồng vun giống Lạc Hồng
Luân-lý ta nên theo Khổng-đạo,
Một nền văn-hiến phải tôn sùng.

Nguyễn-đình-Chân
161, Quai de Canton, Haiphong

MMCCLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng từ xưa vẫn nức lòng,
Dựng mối cương-thường trong đất
Mở nền thi-lễ khắp trời Đông. [Bắc,
Mông mênh bể thánh tuôn sông Nhị,
Rậm rạp rừng nho rợp núi Nùng.
Kia miếu, kia bia từ Lý-đế,
Nén hương kỷ-niệm một lòng chung.

MMCCLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ từ xưa vẫn nức lòng.
Đạo Khổng rõ ràng tài quả nhị,
Văn Nhan rực rỡ quốc vô song.
Chung-linh bể thánh đầy sông Nhị,
Tú-khí rừng nho chật núi Nùng.
Bia Lý, Trần, Lê bao kỷ-niệm,
Khuê-văn hai chữ tới mà trông.

Đỗ-văn-Tạo
33, Phố hàng Thiếc, Hanoi

MMCCLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cỗi rễ từ đây có phải không ?
Hương khói xa đưa dòng nước Tứ,
Cung tường cao ngất chốn non Nùng
Trải bao mưa nắng từ Lê Lý,
Mà nghĩa thầy trò vẫn thầy chung.
Thi-lễ mấy lời truyền đạo thống.
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Nguyễn-thị-Tuyến
104, Rue des Changeurs, Hanoi

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 26 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ tư, 23 Avril 1924
S. Adalbert

Âm-lịch

20 tháng ba, năm Giáp-tí
Ngày Nhâm thân
Hành Kim Sao Cơ, Trực Định
KỴ : Quyết-thủy, An-táng.
NGHI : Tế-tự, Quan bái, Kỳ-phúc, Nhập-học, An môn.

Giá bạc. Kể từ ngày 22 Avril 1924, giá bạc ở kho Nhà nước định à 8 f. 80

Tin tàu. — Tàu *André Lebon* ở Pháp sang, tới Saigon ngày 21 avril 1924, hồi 17 giờ 30.

Tàu *Orénoque* khởi-hành ở Tourane ngày 20 avril 1924, hồi 16 giờ. Tàu tới Haiphong ngày 21 avril hồi 18 giờ.

Tàu *Commissaire Pierre Ramel* ở Pháp sang, tới Saigon ngày 22 avril.

Khánh thành cầu sông Cái — Đến ngày thứ sáu 25 avril hồi 5 giờ chiều thì quan Toàn quyền sẽ làm lễ khánh thành cầu sông Cái. Các xe ô-tô của các quan và những nhà có giấy mời đến dự lễ qua cầu hôm đó sẽ hợp ở bên đầu cầu bên này.

Quan Thống-sứ đi kinh-lý. — Trước quan Thống-sứ có định đến thứ 3 avril thì xuống Hưng-yên xem xét các làng cải-lương. Nhưng vì ngài mắc bận cho nên ngài lại hoãn đến ngày kia là 24 avril.

Tết nguyên-đán Cao-mên. — Nhân dịp tết nguyên-đán Cao-mên, quan Toàn-quyền có đệ lên quan Thượng-thư thuộc-địa bức điện-tín sau này :

« Sisowath Hoàng-đế, nhân dịp tết nguyên-đán Cao-mên có nhờ tôi chuyển-đạt lên quan lớn, những lời cảm ơn thành thực và tỏ cùng quan lớn tấm lòng luyến ái, trung thành và biết ơn của dân Cao-mên đối với nước Pháp ».

Sở giám-đốc canh-nông. — M. Henry Yves, giám-đốc canh-nông ngạch thuộc-địa, tòng sự tại Đông-pháp nay được lĩnh chức Giám-đốc sở Canh-nông, mục súc và sâm lâm.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Biệt xử chung thân. — Tòa Trừng-trị Hanoi phạt tên Đỗ-v-Lung và Ng-văn-Tứ tức Mạc mỗi tên 6 tháng tù về tội ăn cắp và khi hết hạn tù đều phải đi biệt xứ chung thân vì những tên ấy trước đã can án nhiều lần. Tòa Thượng thẩm y án.

Tên Phạm-văn-Kim không làm nghề nghiệp gì đang đêm lẻn vào nhà một người chực ăn trộm. Chủ nhà thấy động biết thì tên ấy chạy trốn mất. Cách độ 20 phút đồng-hồ tên ấy lại lẻn vào thì chủ nhà cũng biết lấy đuổi nùm được. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên ấy 3 tháng 1 ngày tù và khi hết hạn tù thì phải đi biệt xứ chung thân, vì tên ấy trước đã can án nhiều lần. Tòa Thượng thẩm y án.

Đáng tội bất lương. — Tên Trần-văn-Khoa làm bồi cho một ông quan hai rồi ăn cắp của vợ chủ một cái đồng-hồ quả quít và cái áo. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên ấy 3 tháng 1 ngày tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Chứa đồ ăn cắp. — Một đứa đầy-tớ gái 16 tuổi ăn cắp của chủ các thứ đồ đạc bát đĩa đáng giá là 82 đồng đem bán cho lũ tên Trần-văn-Hợi nằm tên biết của ăn cắp tham rẻ mua dùng. Tòa án Trừng-trị Hải-phòng phạt tên Trần-văn-Hợi, Phạm-văn-Hiên mỗi tên 3 tháng tù. Tên Trần-văn-Hịch, Đặng-văn-Vang tức Quang mỗi tên 2 tháng tù và tên Trần-văn-Huân 20 ngày tù. Tòa Thượng-thẩm y án, nhưng cho án treo cả.

Mua gỗ không có giấy phép. Sở Kiểm-lâm bắt được Trần-v-Bái, nghề làm gạch có ít gỗ không có giấy phép chặt. Hỏi thì khai là mua của một người không biết tên. Tòa án Trừng-trị Haiphong phạt Trần-văn-Bái 100 quan và 55 p.70. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp và hành hung. — Tên Ngô-văn-Nhượng, Phạm-ngọc-Phú và Hà-văn-Yên học vận máy ô-tô ở trường Bách-nghệ. Một hôm tối đã lâu, thấy một người đàn bà đi đường nắm lấy lôi vào chỗ đậu trường chòng ghẹo và dậm dọa đánh đập, rồi lấy mất 300 đồng của người đàn bà ấy. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt ba tên ấy mỗi tên 4 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm phạt tên Ngô-văn-Nhượng 15 ngày tù, và hai tên kia mỗi tên 8 ngày tù về tội hành hung rồi thôi, còn tội ăn cắp thì tha cho, vì xét không đủ chứng cớ.

Cướp giật. — Một người đàn bà ở phố Mới cầm một gói 21 cái giấy một đồng đương đổi thì có tên Ng-văn-Thành không làm nghề nghiệp gì, chạy lại cướp lấy rồi ù té chạy. Người đàn bà mất của vừa kêu vừa đuổi, nhưng không bắt được. Đến hôm sau người đàn bà ấy đi làm về gặp tên ăn cướp ở phố hàng Đường, núm lấy kêu rầu lên thì có lính cảnh-sát đến bắt hộ. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên ấy 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Các hàng-hóa gửi xe lửa trong dịp Hội-chợ. — Chiếu theo nghị-định ngày 21 mars 1924, quan Toàn-quyền đã chuẩn y các khoản giảm tiền cước cho các đồ hàng hóa chở về Hội-chợ Hanoi hoặc từ Hanoi về các nơi cũng y như các khoản đã thi-hành năm 1923.

Các khoản ấy như sau này :

« Những hàng-hóa chở về Hội chợ Hanoi hay là ở đó chở đi, khi đi cũng như khi về, tiền cước xe lửa được công-ti Vân-nam đều được giảm 50 (một nửa).

Những đồ hàng hóa chở về Hội-chợ Hanoi hay là ở đó chở đi, có giấy nhận thực của hội-đồng trị sự Hội-chợ, thì công-ti sẽ giảm cho nửa tiền cước, khi đi cũng như khi về.

Những đồ không được giảm tiền cước là :

1) Những loài thú vật to lớn quá, ví như loài voi.

2) Những khí dụng hay là đồ vật to lớn quá các chiếu của những khí dụng của sở xe lửa hay là nặng đến ngoài 3.000 kilogrammes.

3) Vàng thoi, bạc thoi hoặc là tiền và vàng tiền bạc, hay đồ vàng, đồ bạc, hoặc đồ mạ, đồ bạch-kim, đồ tu-trang, đồ thêu, đồ ren, các bảo-thạch, các đồ mĩ nghệ như là tượng đồng và hoành biển, v. v.

Hội Ái-hữu tân cựu học-sinh Cao đẳng. — Tòa trị-sự hội xin có lời nhắc lại để các hội-viên trong hội nhớ đến tối thứ năm này, hồi 7 giờ rưỡi tối, đến họp đại-hội-đồng thường-niên ở nhà hội-quán của hội. Khai-trí tiến đức phố hàng Trống Hanoi.

Hội-viên nào bận lắm, xin ủy quyền cho người khác để đi bầu bạc và bầu lại tòa trị-sự cho tiện.

Tòa trị sự hội lại có lời xin lỗi với các bạn nào không nhận được giấy mời hay nhận được chậm ; sự sơ suất đó là do nhà điện-báo.

A. U. I. lai cảo

Vì muốn ngoạn cảnh mà sa vào hố vỏ. — Báo *France-Indochine* có đăng rằng vừa đây có một người Ấnh bau đêm đi chơi xe đạp, đến một phố kia thấy hòng một người mỹ-nữ đang trang-điểm ở trong phòng trên gác. Lúc bấy giờ đương vắng, người Ấnh đi có một mình, muốn cho phỉ chí thì trèo lên một bức tường mà đứng. Nhưng không rõ vì nghe tiếng động sự cuống lên hay là vì nhảy cẫy trượt chân mà sa ngay phải một hố vỏ ở dưới đất. Người lính lác ấy dù hô g thể nào cũng không dám kêu lên một tiếng, liền vứt phăng cả áo quần với giầy tây mà nhảy lên xe đạp một mạch đến nhà thương tây để chữa bỏng. Nguyên hôm sau người ta thấy đống quần áo ở trên bờ hố vỏ, đem vào nộp quan binh mới rõ đầu đuôi câu chuyện.

Mất trộm dây điện-thoại. — Đường dây điện-thoại Hanoi đi Haiphòng lại mới bị cắt trộm mất ngót 9.0 thước dây vào khoảng đêm hôm 16 avril mà cắt vào quãng km 27 làng Đông mai thuộc huyện Văn-lâm.

Mấy đường dây điện thoại nghe chừng chỉ có đường Hanoi-Haiphong là mất trộm luôn mãi.

Người ta ngờ rằng vùng đó có nhiều thợ đúc đồng, chắc bọn kẻ cắp lấy dây bán cho bọn thợ ấy.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES »
mỗi gói. 0p.08

Thuốc STIC « HAVANE »
mỗi gói. 0. 10

Thuốc STIC « ANGLAISES »
(Thanh-hương) bọc vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 , 20
1857

Hỉ tín. — Bản-quán được tin rằng M. Bùi-đình-Tín tham-tá Công-chính là lệnh-lang bà Bùi-đình-Thông và lệnh-điệt ông Bùi-đình-Tá, đến ngày 29 avril 1924, sẽ làm lễ thành-hôn với cô Phạm-thị-Huân là lệnh-ái ông Phạm-hữu-Lâm ở phố hàng Vải thâm. Bản-quán có lời mừng tân-lang và tân giai-nhân.

Giấy bạc giả. — Giấy bạc giả ở mấy thành-phố lớn như Hanoi, Haiphong, Nam-định độ rày thường thấy nhiều lắm. Người ta ngờ rằng những giấy giả ấy là bên Tàu đem sang, bởi vậy, những người ở mạn Vân-nam, Long-châu hay là Hương-cảng đều thì phải khám riết lắm. Những giấy giả ấy nhiều nhất là giấy 1 đồng và giấy 5 đồng, giấy 20 đồng và một trăm cũng có, nhưng không có mấy.

Ngạch Học-chính. M. Ng-xuân-Trương, có bằng Tiểu-học tây và bằng Cao-đẳng tiểu học tây (D. E. P. S.) nay được bổ tại trường Vĩnh-yên làm thay cho ông M. Đỗ-văn-Phúc vào nhà thương. Phụ cấp mỗi ngày là 1 đồng 5 hào.

Di trường. Trường Sơ-học yếu-lược ở Đồn-lương, huyện Cát-hải (Quảng-yên) đi làng Đồn-lương thì nay được di sang làng Hòa-by.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

Chương trình từ ngày chủ nhật 20 đến ngày thứ ba 22 avril 1924.

THỜI-SỰ ECLAIR

HAI MƯƠI NĂM VỀ SAU
Thiên thứ năm chia làm hai phần
AU PIED DE L'ÉCHAUFAUD
Thiên thứ năm chia làm hai phần
LA FELOUQUE L'ÉCLAIR

THỜI-SỰ PATHÉ

Sau phần thứ bảy phim
HAI MƯƠI NĂM VỀ SAU thì entr'acte

Buổi hát ngày hai giờ, chủ nhật và thứ ba, hồi 17 giờ

Việt-Nam thanh-niên hội. — Đến chủ nhật 4 mai, hội V. N. T. N. đi xem đồn-điền ông Borel ở gần Sơn-tây, bắt đầu đi ô-tô ở hội-quán từ 7 giờ sáng. Tiền phi-tổn xin đi xem và là 0 p. 70. Các qui-vị hội-viên muốn dự cuộc du-quan này xin đến sớm biết số người đu-lịch để ô-tô-xe gửi tiền ở hội mau mau cho, vì tôi cần sớm biết số người đu-lịch để ô-tô-xe nhà đu-lịch mới góp cũng được. Còn như về việc cơm nước thì mỗi người mang phần riêng của mình đi mà ăn bữa sáng hôm đó. H.V.N.T.N. lai cảo

Cuộc chọi gà. — Ngày hôm qua, làng Hòa-mã (nội bát) chiêu lệ vào đám 3 ngày, bắt đầu từ ngày 16 ra cho đến ngày 18 ta mới giã đám. Trong 3 ngày ấy, dân làng có dựng rạp ở sân đình mở cuộc chọi gà vui lắm. Người kéo đến xem rất đông và người đánh cược tiền chọi gà cũng nhiều. Những giải thưởng của dân làng treo thì chỉ có bao chè, voòng nhiều điều và bánh pháo mà thôi, nhưng tiền đánh cược chọi gà nghe đâu sát phạt nhau đến 7, 8 trăm một ngày đồng ! Như ngày hôm 16 lấy giải bạc, người ta đánh cược những hơn một trăm rưỡi đồng; ngày 17 giải nhì 363 $; còn giải nhất định ngày hôm qua mới đánh ; nghe đâu giải này đánh to hơn cả. Thế mà gà hai bên chọi từ sáng mãi đến quá 2 giờ chiều mà vẫn bất phân thắng phụ, không con nào chịu thua con nào ; hai con chọi nhau, một con bị mù mắt, một con gẫy mỏ mà vẫn còn ra sức hăng hái lắm. Bởi vậy dân làng cho hai bên hòa. Trong cuộc đánh cược tiền chọi gà ấy thì người trong hội gà được hai giải ba, còn giải chi thì người ngoại cuộc gà chiếm mất.

Cuộc chọi gà này, dân làng mở ra cũng là một cuộc vui, nhưng lại có đánh cược tiền chọi gà mà sát phạt nhau to như thế, thì xin hỏi có lệ cấm cái tiền đánh cược ấy không ?

T. lai cảo

Cái nạn hàng ngày. — Chiều hôm thứ bảy 19 avril hồi 6 giờ 20, cái xe ô-tô số T. 1571 chở hành-khách ở Hà-đông ra Hanoi đi đến xế cửa nhà thương bà phước Antoine thì dụng phải một cái xe cao-su nhà đồ nhào xuống, tai xe gẫy nát cả, một bên bánh xe gẫy và quần hẳn lên, trong xe có một bà chừng độ 25 tuổi ngồi với mấy người vú sữa bế đứa bé mới đẻ chừng được ba tháng. May lúc đó xuống, người vú bế chặt lấy đứa bé, chỉ và vú chỉ bị thương xoàng thôi, còn đứa bé không việc gì cả.

Xem ra lỗi tại người xe cao-su nhà, vì người *chaffueur* đã bóp còi mà nó cứ chạy cố, đến lúc ô-tô tới nơi luống cuống tránh không kịp, lại gần đấy có cái xe bò nữa, nên ô-tô hơi chạm phải tai xe thì đổ nhào xuống. Cũng may, xuýt nữa thì khốn to.

Nguyễn-v-Bông lai cảo

Hồi 8 giờ rưỡi sáng hôm nay, chuyến xe điện vào Hà-đông mới đến đầu phố hàng Bông thì dụng phải một cái xe độc-mã do một cân bé con cầm cương. Cái xe ngựa hư hỏng xoàng thôi, may người và ngựa không việc gì cả.

Mất vi da. — M. Lê-v-Tiếp quán làng An-phúc (Hà-đông) trình mất một cái ví da đựng 32 p. 40 và một cái biên lai mandat 576 p. 92 với một cái thẻ thuế thân.

Con nhà sĩ ? — Sáng 20 vừa rồi người ta thấy một cái thây con gái chừng 3 tháng vứt ở trong quãng đất bỏ không ở làng Thê-giao. Sở Cẩm phải người khám xong, đã cho khiêng vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống. — Ngày thứ ba 22 avril 1924 :

Nước lên 29 phân vào hồi 5 h 40 buổi chiều.

Nước xuống 12 phân vào hồi 4 h 47 buổi sáng

Ngày thứ tư 23 avril 1924 :

Nước lên 31 phân vào hồi 6 h 39 buổi chiều.

Nước xuống 9 phân vào hồi 6 h 34 buổi sáng ;

Ngày thứ năm 24 avril 1924 :

Nước lên 23 phân vào hồi 7 h 34 buổi chiều.

Nước xuống 7 phân vào hồi 7 h 34 buổi sáng.

Việc nghênh-tiếp hạm-đội Hoa-kỳ. — Hạm-đội Hoa-kỳ lưu ở hải-cảng ta có hai ngày : ngày thứ nhất chủ-nhật 2 avril quan Đốc-lý cùng các quan văn võ và thân-hào trong thành-phố thân hành xuống tận hạm-đội nghênh-tiếp. Đến buổi chiều các quan thủy-binh Hoa-kỳ lên đáp lễ lại tại tòa Đốc-lý rồi dự yến. Qua ngày thứ hai 21 avril thì buổi sáng các quan và binh-lính hạm-đội Hoa-kỳ đi du ngoạn quanh thành-phố rồi đến trưa thì các quan đi ô-tô ra thẳng Đồ-sơn xơi cơm ; buổi chiều có cuộc đá bóng thi rất vui-vẻ ; buổi tối tại Hôtel du Commerce mở cuộc khiêu-vũ. Tối ngày thứ hai 21 avril lại có cuộc khiêu-vũ nữa ở nhà Hát lớn do thành-phố tổ-chức để mừng hạm-đội.

Trong mấy ngày hạm-đội Hoa-kỳ đỗ tại hải-cảng ta thì các nơi công-quán và các khách-sạn lớn đều kéo cờ Pháp và Hoa-kỳ.

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày chủ nhật 27 avril 1924, hồi 14 giờ, lại có một cuộc đua ngựa là kỳ phụ thêm. Chương-trình như sau này :

Giải Nhà-quê chạy 1.200 m.
Giải Suzon chạy 1.400 m.
Giải Tempête chạy 2.600 m.
Giải Saïda chạy 2.400 m.

Cuộc sổ số lấy đồ chơi. — Xin nhắc lại để độc-giả nhớ rằng cuộc sổ số lấy đồ chơi của hội Nhạc-tây tổ-chức, có hơn ba trăm lô được trúng giải, đến 4 Mai sau sẽ gặp số tại hội quán số 106 phố Paul-Bert.

Hện 6 000 vé phát hành đã gần hết, bà con trong thành-phố ta nên mau mau mua nốt kẻo không còn.

Trốn đâu cho thoát. — Tên Ng-duyên-Hồi, 24 tuổi, làm nghề thợ may ở Gia-viên lấy trộm của người khác một món tiền là năm chục bạc rồi trốn mất thì tòa đã cho đi tầm nã ngay từ ngày 9 février 1924. Lại tên Lê-thị-Sáu, 30 tuổi, đi và thuê, nhà ở phố Belgique, xuống tàu *Amiral Nielly* xin việc làm thì thó ngay cái ví tiền của một người thủy-thủ rồi đi mất từ ngày trước. Đến nay cả hai tên gian đã bắt được rồi, hiện còn tống giam để nay mai đưa ra tòa xét.

Đáng ăn cắp xe đẹp — Người ta nói rằng đáng ăn cắp xe đạp mới sinh xuất ở thành-phố ta it lâu nay là những tay công-tử-bột đỏ dang, không công ăn việc làm, hằng ngày chỉ hăng bộ cánh thật choáng để đi chơi thì chúng lại xoay kế phỗng xe đạp của người ta rồi về chữa lại, sơn lại hoặc đổi bánh, đổi trục vân vân, làm mất hẳn tang tích đi mới đem bán lấy tiền dụng thân. Cái mưu kế qui quyệt như thế bèn chi những nhà mất xe xưa nay chưa hề nhận thấy của bao giờ là phải lắm.

Lệ trồng đậu. — Ngày 11 avril 1924, quan Toàn-quyền có tư giấy cho quan nguyên-soái thống-binh, các quan thủ-hiến các xứ và quan thủ-hiến các tỉ các sở như sau này :

Vì các hạt Đông-pháp có bệnh đậu mùa, thì chiếu theo chỉ-dụ ngày 7 Juin 1922 những người đi tàu bể phải có giấy chứng-chỉ của người thầy thuốc nhận thực rằng đã trồng đậu chưa đến một năm. Còn khi chở quân đội đi đâu thì trước khi xuống tàu, quan coi đội quân ấy phải có giấy nhận thực trình cho tầng tàu ấy.

Thảm-trạng. Chiều ngày thứ bảy 19 avril người ta thấy ở sau chợ một cái thây con trai mới đẻ, trong mình không có thương tích gì cả ; khám nghiệm xong rồi đã khiêng vào nhà xác.

Ngã vỡ đầu. — Ngày thứ sáu 18 avril, hồi 5 giờ chiều, Ng-văn-Hội, 32 tuổi, thợ sơn, đang làm ở tàu *Le Comiègne*, xảy chân ngã xuống hầm tàu độ 12 thước tây, vỡ đầu chết liền tức. Khám nghiệm xong đã cho khiêng vào nhà xác.

Cái nạn hàng ngày. — Sáng hôm 20 avril, ở trên đường sắt cầu xe lửa, người ta thấy một cái xác đàn ông, trong tủi áo có hai cái giấy cân cước mà tên họ lại khác nhau. Cứ theo lời của *chef gare* thì hình như người ấy bị chuyến xe chở bằng ở Haiphong chạy hồi 9 giờ tối hôm 18 avril và chuyến xe nửa đêm hôm ấy đến Haiphong đề phải, mà có lẽ cả chuyến xe chạy lên Hanoi sáng ngày 20 cũng nghiền lên trên mình nữa. Khám nghiệm xong rồi, xác ấy đã đem mai táng.

BẮC-NINH

Tiệc trà tiễn quan phó Sứ G. Saintonge. — Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm thứ sáu, hội Khuyến-học và các ông tòng sự tòa Sứ có đặt một tiệc trà tiễn quan Phó Sứ G. Saintonge về nghỉ 6 tháng. Dự tiệc có quan Thương Đặng-trần-Vỹ, quan Thiếu Mai-trung-Cát, quan Án Nguyễn-đình Tuân, các ông thương-phán tòa Sứ và các ông trong hội Khuyến-học.

Cụ uyển xe lửa 11 giờ rưỡi trưa hôm thứ bảy, quan Phó Sứ G. Saintonge đi sang Hanoi để đợi tàu về nghỉ 6 tháng. Ra ga tiễn ngài có quan chánh công-sứ Lelé, các quan ta và các ông thanh ông phán đông lắm.

PHÚC-YÊN

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm ơn các cụ, các quan, các ông, các bà, cùng thân bằng cố hữu đã đưa đám, cho đồ phúng viếng cũng gửi giấy chia buồn, nội-thân, thân-mẫu, nhạc-mẫu, nội ngoại tổ-mẫu chúng tôi là :

Mme NGÔ-THỊ-NGHI

ngày hôm rằm tháng ba ta tại bản quán. Trong khi bối rối, có điều gì sơ suất, xin miễn thứ cho.

Quan-phụ : Lê-thế-Vỹ,
Đồng gia-quyến đẳng bái tạ.

NAM-ĐỊNH

Cuộc thi dịch thuật và hợp nghị. — Hội Học-giới-bảo-trợ Nam-định lại mở một kỳ thi quốc-văn dịch thuật nữa (traduction et adaptation), để dịch một bản hài kịch La-mẽ, nhan đề là « La Farce de la Marmite de Plaute » đã có nhiều bản dịch ra tiếng Pháp, song có bản dịch của Laurant Tailhade tiên-sinh là hay hơn cả. — Vậy bản nào được nhất, bản hội xin kính thưởng 20p. (hoặc biếu một vật gì làm kỷ-niệm đúng giá số tiền ấy cũng

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÚI-CẦM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ
Sách dày hơn 100 trang
Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp
Giá mỗi quyển . . . . 0$30
Tiền cước 0. 10

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gửi giấy cho :

M. BÙI-XUAN-THÀNH
67-69 — Rue du Coton — Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình la, lâm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn tới không, ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Rượu này đã kế-cứu theo thầy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giả, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị tất có được công-hiệu cho tính chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Trang-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bài này.

SÂN-KHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 22 avril 1924

NHẬT-THỊ QUÁN SONG ĐIÊU

Trên cầu sóng nước quanh quanh.
La cho cái sóng khuynh thành trêu người
Khăn hồng rơi đó của ai
Một con chỉ thắm thêu hai mối tình.

Tối thứ tư 23 avril 1924

DUYÊN PHẬN ÉO LE

Anh-hùng sánh với thuyền-quyên,
Duyên ai dám thắm là duyên bẽ bàng.
Khéo pha thanh lắm với vàng,
Càng hay kén chọn lại càng quái chêu.

Tối thứ năm 24 avril 1924

THỦY CUNG THÁNH MẪU

Tích hát này hiện đã soạn thành vở, Buồn cười nhất là anh em Thảo-Mai và thầy tướng đánh vợ chồng thầy bói Oai nghiêm nhất là khi thầy tộc rước Mẫu về Đồng-đình.

Tối thứ sáu 25 avril 1924

Diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

BẢN MỈNH CHUỘC TỘI CHA

(Hát chèo)

Tích thứ hai

QUẢ QUAN TRẢM TƯỚNG

(Trẻ con diễn tuồng)

SÁCH MỚI IN

BỘ TỪ-HÂN CỬ YÊU

Nửa chữ nôm, nửa chữ quốc-ngữ

Giá bán : 0$60

Có đủ các lối đơn từ giấy má làm việc quan, hơn một trăm thể. Quyển *Một tâm lòng*, có đủ các lối văn thơ, giá bán : $ 25. Bán tại các nhà in, hiệu sách Hanoi và hiệu Mỹ kỳ, số 22, phố Cửa-đông Nam-định, mua nhiều có trừ hoa-hồng, xin viết giấy về nhà xuất bản.

M. ĐOÀN-NHƯ KHUÊ

Số 48, phố hàng Cót, Hanoi

3827

AI MUỐN CÓ NƯỚC SUỐI VICHY CHỮA NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước suối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vì, đau thận, cứ có số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận suối ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu **Bào chế Montès, NHÀ BA CHUÔNG** có bán thứ nước Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, thống tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế **NHÀ BA CHUÔNG** mà mua muối Sels Vichy.

VIỆC KINH-ĐÔ

Giá gạo ngày nay. — Mấy hôm nay trời nắng to, các điền chủ phơi lúa rất tiện lợi, nhưng nhà có ít lúa đã đem bán dần cho nên giá gạo ngày nay đã thấy hạ mỗi quan được nửa lon, ấy là giá gạo ở thành-phố, còn giá gạo ở các nơi thôn quê thì mỗi quan hạ được một lon.

Nghị-định trích lục nói về việc học năm 1923-1924 lập một hội-đồng kiểm-sát (conseil de discipline) tại trường quốc-học. — Chiếu theo thể-lệ nói trong khoản thứ 183 và 184 ở trong học chương tổng qui về năm học 1923-1924 đình lập một hội-đồng kiểm sát tại trường quốc-học. Các quan viên sung vào Hội-đồng ấy kể ra như sau này :

M. Patris, đốc học trường quốc-học, chủ tọa ; MM. Aucourt, quản-đốc trường vụ, Dubois, Chochod, thượng hạng nhị hạng tiểu học đốc-giáo, Võ-liêm-Sơn, trung-học tứ hạng kiểm giáo ở trường quốc-học, Tạ-văn-Xuân, siêu-đẳng thượng hạng giáo học sung quản khán sở Internat, Hội viên.

Tù vượt ngục. — Mới rồi ở nhà lao Thừa phủ có đến 7 đứa tù vượt ngục trốn mất, liền đó người đề-lao đã phải bị giam ngay, còn bọn ấy hiện đương tầm nã.

Trò chơi nguy-hiểm của bọn cu lý xe. — Ở con đường Nam-giao có lắm cái dốc dài, chúng năm sáu tầm thước, những xe ôtô, xe đạp xuống đó thường phải hãm máy mà có khi vẫn chạy như bay. Vừa rồi ở các cái dốc ấy bọn cu li xe mới đây ra một trò chơi rất nguy hiểm tưởng phải nên nghiêm cấm. Bọn ấy thường tụ hội ở đầu dốc rồi lấy hai cái xe đâu gọng lại với nhau, nghĩa là một cái xe để thuận, một cái nằm đề nghịch, rồi lấy dây buộc hai cái đầu gọng xe sau ở nơi dưới trục xe trước, còn hai gọng xe trước lại chồng lên ngang nơi chỗ ngồi của xe sau rồi hai đứa lên ngồi ở cái xe sau, đứa ngồi sau đứa đứng trước ở trên một cái xe sau, mà đứa đứng ấy lại ngầm lấy hai cái gọng xe để bẻ đi cong đi quẹo như một người cầm máy xe ô-tô vậy. Chúng nó đâu lại một lượt sáu, bảy cặp xe như thế, rồi thả cho trượt thẳng từ trên dốc xuống, lắm khi làm cho sự lưu-thông ở trên đường phải trở ngại vì cách chơi ấy có thể xảy ra cái việc hiểm nghèo.

Đường Nam giao thường có lắm xe ngựa đi dạo mát mà những người đi chơi cũng đông lắm. Vậy sự nguy hiểm ấy phải nên trừ khử gấp, mới khỏi di hại về sau.

Trộm táo gan. — Ở xóm Sĩ-cử phía sau Nam giao vừa rồi có một nhà kia nhân sự tang ma mà trong nhà lắm người vào ra đông chật, một đứa kẻ trộm táo gan thừa cơ lẻn vào chui xuống dưới gầm phản nằm nép, chẳng may bị chủ nhà biết được, nhưng hiềm vì một người đàn-bà trong nhà không có cầu điảm, khi rọi đèn thấy nó bò ngã lăn ra và nhẹ lên, nó lại thừa cơ mà ẩn thoát mất.

CÁO-BẠCH

Các ngài ở các tỉnh, có đa bồ con bán, xin viết thư về :

Boite postale N° 9, Hanoi

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán nơi nào cũng trong hộp thiết hàng chữ khắt kính lắm.

Có mua chuông cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES dùng là tinh thần lịch sự con con nít mắt sữa, người lớn đau huyết ông già bà cả hết nhược, cũng là bổ cơ đau ốm mới mạnh

Cả trữ bán cùng bột — Tại chỗ thì ở Paris, số 6, đường Le Tacherio Paris 18 me

HỘI-ĐỒNG-ICH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên

P. Pon. E. CHATAIGNEAU.

2094. Y. M. GRENÉS.

HIỆU **MINH-DƯƠNG**

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Bông pháp Yên-thảo công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ

Giáo phố hàng Gà số 83

CHÈ ĐẦU-XUÂN

Bản hiệu mới có mấy thứ chè Đầu-xuân sang trước các cửa hàng để bán hầu các quý-chức các thứ như sau này :

Ngũ-phúc, Như-ý, Thiên-thái, Minh-thái, Tam-hỷ, Kim-mậu

Mấy thứ chè nay rất tốt giá lại phải chăng, xin mời các ngài lại mua giúp cho chúng tôi lấy làm đa tạ.

KIM-THAI

HANOI: phố hàng Ngang, số nhà 3.

HAIPHONG : phố Khách, số nhà 110.

2101

Ta nên chú ý !

Thuốc này bề thì nhiều thứ thuốc sang-kiện lắm, nhưng mà thời là hay thì đúng có một bài thôi, là những thứ thuốc mà nhà chế ra đã thí-nghiệm chỉ chắn mới đem ra bán cho nhà có bệnh dùng.

Đã vậy có một thứ thuốc trong mấy thứ rất hay ấy thời là rất nhiều trang p-giới, ai cũng phải chịu là rất hơn cả.

Thứ thuốc ấy là thuốc giải độc.

Dépuratif Sensal

chuyên-trị những chứng tê chấc, mụn nhọt, đau đớn, sưng-sưng, nhức là những chứng rất dùng nhiều thuốc khác mà chưa khỏi, như là sau sưng, phát độc, khí huyết không được thông, thành ra nhức đầu, đau tim, đau lưng, đường tiểu giang-mai etc. tuỳ độc tiết ra, ai phải những chứng ấy phải dùng no mới được.

Trong bài trước là đã bài rõ sự hiệu-nghiệm của thuốc DEPURATIF SENSAL. Từ nay đến sau sẽ lần lượt kể những bệnh là những bệnh thường gặp, là có ý để cho độc giả chú-ý đọc kỹ cái bệnh nhân mình vậy.

Bữa nay xin nói về các bệnh người đa nhờ có thuốc DEPURATIF SENSAL chữa cho rồi.

Các bệnh ấy hay sinh ra ngứa, nên thường đau đớn lắm. Các bệnh ấy lại ghê tởm cho người người nhe.

Ở xứ nóng nhiều dân ấu ở không biết vệ sinh, nên tuổi sinh người ta hay sinh ra lắm, nếp ta phải bệ như thế thì ta không nói làm gì, vì thế nên mới chế ra thuốc DEPURATIF SENSAL nay.

Trong các bệnh là thường thấy luôn, có bệnh LICHEN rất là ác liệt, lắm cho thân thể người nhe, rất ấy lúc khó lại chẳng nổi, làm cho thân thể rong rạt ghe.

Bệnh ERYTHEME INDURATIGG làm cho chẳng muốn nói ai, mai rải gai tròn. Người nào bệnh nên dùng thuốc.

Bệnh HERPES hay sinh ra ở những người sanh-dục.

Bệnh HERPES CERCINÉ rất là khó chịu, nhất là trong khi nóng nực.

Bệnh ấy là hay nhiều bệnh cũng đã, vì trong nhà có bệnh người đa, thì các bệnh trên nay thường sinh ra nhiều nhất. Ta nên khuyên ai có bệnh nên dùng thuốc DEPURATIF SENSAL mà chữa. Thuốc ấy bán ở

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert

trước cửa hiệu Godard

Còn các thứ thuốc mỡ dùng về các bệnh nói trên nay, chỉ có thuốc mỡ POMMADE SAINT ANDRÉ là công-hiệu nhất.

1207

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc ; các thứ mặt đồng hồ quả quít, ống kính, ống đồi mồi, đồng hồ quả quít, ống đàn ba, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NOI số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1899, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được những giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệt tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin nhớ chiếu cố.

2040 **MẠC-THỊNH** kính cáo.

Số 19

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hoa-văn-phương nói :

Đại-huynh hãy ngồi xuống đây, tôi có một việc rất trọng-yếu, muốn bàn với đại huynh.

Ngụy-lâm-xuyên vâng lời. Vừa ngồi xuống ghế thì có đứa tiểu-đồng pha trà đem đến. *Ngụy-lâm xuyên* cầm lấy chén trà uống. *Hoa-hữu-linh* đứng bên cạnh bảo rằng :

— Vừa rồi tôi sang bên nhà, tiên-sinh đi chơi đâu vắng.

Ngụy-lâm-xuyên tủm-tỉm cười mà bảo rằng :

— Chẳng mấy khi cậu sang chơi, tôi lại bận việc đi vắng, thành ra không được thừa tiếp.

Hoa-văn-phương nói :

— *Ngụy* đại-huynh ơi ! Hôm nay tôi gọi đại-huynh sang đây, nào phải việc gì khác đâu, số là cứu-phụ tôi già mà vẫn đại, để đến nỗi làm bẽu xấu tôi.

Ngụy-lâm xuyên hỏi :

— Sự thế thế nào, tôi không được biết, xin công-tử nói rõ đầu đuôi cho nghe.

Hoa văn phương nói :

— Tôi vẫn ngồi yên ở nhà, có cần cạnh gì đâu, tự nhiên vô cớ cứu-phụ tôi đến về trò, bảo em gái *Tiên-lâm* là một người tài-mạo song-toàn, đính làm mối cho tôi. Không ngờ khi đến nhà bọ *Tiên* thì đã thấy quan *Chu* hàn-lâm ngồi đấy, cũng làm mối cho chàng *Phàng-hức*.

Ngụy-lâm-xuyên nói :

— *Phàng-hức* thấy cứu-lão-gia đến làm mối cho công-tử thì tất thế nào chẳng phải xin nhường.

Hoa văn-phương nói :

— *Tiên-lâm* thấy hai nhà cùng đến thỉnh-hôn, không biết thuận bên nào, mới hẹn ngày mới chàng *Phàng-hức* và tôi cùng đến để khảo-sát văn-thơ xem ai hơn thì xin gả. Bấy giờ cứu phụ tôi về nói, tôi đã nhất định không chịu đi, vì văn-chương của tôi, khi nào làm hơn được chàng *Phàng-hức*. Cứu-phụ tôi không hiểu, cứ một hai nói với thân-mẫu tôi cố bắt tôi phải đi. Hôm ấy nàng *Nguyệt-anh* ra đầu đề, mỗi người làm một bài văn đánh giặc, nào ngờ nàng không nể mặt ai, dám cầm bút phê vào quyển văn của tôi, có nhiều câu thậm tệ ; còn quyển văn của *Phàng-hức* thì hết điểm khen lại khuyên chồng. Trước mặt mọi người, khiến cho tôi xiết bao hổ-thẹn. Tôi cảm tức mà thành bệnh, xuýt nữa đã xuống chơi với vua *Diêm vương*. Hôm nay cứu-phụ tôi lại đến bảo cho tôi biết rằng *Phàng-hức* đã định đến ngày 26 tháng này đưa sính-lễ, mà đến 26 tháng tư lâm lễ thành-hôn. Lại bảo tôi nghĩ kế chi để cướp lấy nàng *Nguyệt-anh* làm vợ *Tiên* thì đã thấy *Phàng-hức* là bạn thân của tôi, tôi nên nhường bẵn mới phải, ngặt vì cứu-phụ tôi nhất định không chịu, bảy giờ tôi bí bết nghĩ thế nào. Đại-huynh nên vì tôi bày mưu, lĩnh sao cho được vẹn-toàn. Việc này có quanh-hệ đến thể-diện nhà tôi. đại-huynh nên hết lòng giúp cho, về sau sẽ xin hậu-tạ.

Ngụy-lâm-xuyên nghe lời, nín lặng không nói câu gì, ngẫm-nghĩ hồi lâu, rồi đáp lại rằng :

— Cứ như ý tôi thiển nghĩ thì việc này khó lắm, ta phải tính sao cho được vẹn-toàn. Công-tử chớ có nóng-nảy làm chi, nên để từ từ, khiến cho tôi nghĩ kế.

Hoa-văn-phương nói :

— Chẳng mấy ngày nữa mà hẵn đã đưa sính-lễ, vậy đại-huynh nên phải mau mau nghĩ mưu kế, chớ có nhẵng quên.

Ngụy-lâm-xuyên nói :

— Công-tử cứ yên lòng, để mặc tôi nghĩ kế !

Hoa văn-phương bảo người nhà dọn rượu, mời *Ngụy-lâm-xuyên* uống. *Ngụy-lâm-xuyên* uống rượu mãi đến canh khuya mới về. Khi *Ngụy-lâm-xuyên* đi khỏi, *Hoa-văn-phương* lại với-vàng gọi *Hoa-hữu-linh* vào mà hỏi rằng :

Thế nào ? nhà ngươi có kế chi khiến cho ta được xem mặt người vợ *Ngụy lâm-xuyên* ?

Hoa-hữu-linh nói :

Sáng mai công-tử nên đem 50 lạng bạc sang nhà *Ngụy-lâm-xuyên*, hễ hẵn có nhà thì giả-cách đem sang cho hẵn tiêu, mà hẵn đi vắng thì vào đưa cho người vợ, bấy giờ sẽ tùy cơ ứng biến.

Hoa văn-phương nghe nói mừng lòng. Sáng hôm sau dậy sớm, ăn lót dạ rồi, lại thay bộ áo rất lịch-sự, trong lưng giắt sẵn 50 lạng bạc, một mình đi sang nhà *Ngụy lâm xuyên*. *Hoa-văn phương* lấy tay gõ cửa thì mặt trong có người nghe tiếng, với-vàng chạy ra mở ngay.

Khi mở cửa rồi, *Ngụy-lâm-xuyên* trông thấy *Hoa-văn-phương*, với-vàng mời vào trong nhà. *Hoa-văn-phương* trông thấy trên tường tranh treo liền nhau, toàn là những bức danh-nhân thi-họa.

Gian giữa có bày bàn thờ, còn gian khách ngồi thì kê một cái bàn mặt đá, trên bàn có bày một cái hoa-bình, cắm cành hoa văn-côi. Xung quanh bày 6 chiếc ghế bằng gỗ kỳ-nam, lại có 4 chiếc kỷ trà nhỏ. Còn về phía buồng ngủ thì ngoài cửa có màn che kín.

Hoa-văn phương nói :

— Bấy lâu, tôi chưa sang chơi. Ngày nay sang tới đây, được trông cách bài-trí trong nhà, thật nhã-khiết lắm thay !

Ngụy-lâm xuyên nói :

— Xin mời công-tử tạm ngồi.

Hoa-văn-phương vừa ngồi xuống ghế thì bỗng nghe trong buồng có tiếng người đàn-bà gọi :

Tiểu-hồng đâu ! nhà có khách, ra pha trà đây !

Tiếng oanh tỉ ỏ-thẻ, khiến cho *Hoa-văn-phương* nghe tiếng xiêu lòng, liền hỏi :

— Tôn-tẩu đó phải không ? Vậy tôi chưa kịp chào.

Người đàn-bà ở trong buồng, liền vén màn lên, rồi cái đầu chào. *Hoa-văn-phương* liếc mắt trông vào, quả-nhiên là một người mỹ-nhân, nhan-sắc tuyệt-trần vậy. Khi uống trà xong, *Hoa-văn-phương* nói :

— Hôm qua đại-huynh về khỏi rồi, tôi suốt đêm không ngủ, bây giờ sang đây, dám hỏi đại-huynh đã nghĩ được diệu-kế nào chưa ?

Ngụy-lâm-xuyên nói :

— Hôm qua tôi đã khuyên công-tử chớ nên với-vàng nóng-nảy. Việc này há phải là việc một ngày !

Hoa-văn-phương nói :

— Không phải tôi có với-vàng nóng-nảy đâu, chỉ vì cứu-phụ tôi ngày nào cũng đến giục.

Nói xong, liền trao 50 lạng-bạc cho *Ngụy lâm-xuyên* mà bảo rằng :

— Đại-huynh hãy cầm lấy số tiền này để tiêu, đến khi công việc xong rồi, tôi sẽ xin hậu-tạ.

Ngụy-lâm xuyên trông thấy gói bạc, lại nói :

— Công-tử cứ yên lòng, để mặc tôi nghĩ kế, sáng mai tôi xin sang phúc-mệnh.

Người vợ *Ngụy-lâm-xuyên* là *Thái-thị* đứng ở trong buồng, trông thấy *Hoa-văn-phương* đưa gói bạc ra, trong lòng xiết bao mừng-rỡ, lại gọi con *tiểu-hồng* bưng mấy thứ bánh điểm-tâm bày ở trên bàn. *Ngụy-lâm-xuyên* với-vàng mời *Hoa-văn-phương* cùng ăn *Hoa-văn-phương* ăn xong, cáo-từ ra về.

Khi *Hoa-văn-phương* về khỏi rồi, *Thái-thị* ở trong buồng chạy ra, hỏi *Ngụy-lâm-xuyên* rằng :

— Vì việc chi mà *Hoa* công-tử lại đem bạc cho nhà ta thế ?

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiệu.
Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHỦA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ. é
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint nồng lấy làm mát mồ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông **GET FRÈRES** ở thành REVEL (Tiỉnh Haute-Garonne)

Đang thời, Những bịnh như là: XANH-XAO, ỐM-GẦY, ĐAU LƯNG mỏi gối cũng trộ TIN-THẦN chỉ Thầy-thuốc đều chữa bằng le

NUCLOCITHOL.

Thuốc này KIỆU LẮM, trừ bịnh đâmau mà lại tư tiệc cốt bịnh.
Thuốc **NUCLOCITHOL** làm sanh sáng MÁU-HUYẾT và cứng-cát GAN-CỐT.
Thường người ta dùng nó khi đau mới giỏi dặng cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh ke trên đây.
Cách uống: sáu hoàn một ngày.
Thuốc bán tại tiệm ông GUILBAUD Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURS (France).
Tiệm tại Hanoi: Tiệm thuốc của ông Ed. CHASSAGNE

Tuổi mà người đàn-bà phải còng lưng

46 tuổi

GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay vàng đầu, tức hơi chóng mặt, luôn luôn, đau thận, đi tảo, hay mệt và khó chịu trong người. Lúc bấy giờ thì những chứng tự máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc đều nào mà các lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là:

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bịnh đã kể ra trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bịnh sau này: đau xương, tự mồ ở các huyệt-quản và các tiểu-bịnh ngoài da như là hão-lão, mụn con các nốt mẩn, ván vân. Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to và có hàng thuốc vật.

Bao giờ cũng công hiệu

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
醐補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晌合吞晚每吞喱没喊讓欸餃餉

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc qi để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền** và rất qui để trị các chứng bịnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình,** lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ,** người ốm **mới khỏe,** người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượn này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố **Tràng-tiền, Hanoi.**

泰NAM-THÁI离

6, Quai Clémenceau — HANOI
ở phố Bờ-rông, số nhà 26, HANOI

Bản-hiệu có bán gỗ lim cây, gỗ lim phiến, gỗ lim xẻ thành khí, các thứ gỗ tạp, gỗ gụ, gạch xây tường và có nhận cả đóng cáo thứ đồ đạc và các thứ lối cửa.

Hàng tốt giá hạ.

NAM THÁI
Kính-cáo

2023

Nhà Bán-đồ « TÂM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TÔ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bịnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2082

SÁP MỠ

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU LẬU
mới bị hay là có đã lâu rồi

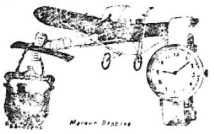
Trong 332 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành hết 231 người
(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ SPÉCIALITÉS PEYRARD
44, Rue du Cirque, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi
號八十四門巡行內河京

Chúng tôi kính-trình các quý-khách biết rằng nay nhân dịp tết Tây, tết Ta sắp đến nơi chúng tôi mới tiếp được: ở Hong-kong (Hương-cảng) Canton (Quảng-châu), Shang-hai (Thượng-hải), Pékin (Bắc-kinh) vân vân, sang nhiều đồ bạc, vàng, ngọc, ngà, xứ, cối để bán vào hai dịp ấy.

Các thứ đồ bán Tết này thì thật là tinh sảo, thứa để lâu lắm nay mới đến nơi, song chúng tôi lại định giá rất rẻ cốt để chiêu khách.

Xin các qui-khách có lòng chiếu cố thì mau đến bản hiệu mà mua kẻo nàng tiết thì mất một dịp đặc biệt đi.

Kẻ mua, người xem, đêm ngày đến bản hiệu cũng xin nhất luật đối đãi.

(Cẩn-cáo)
HIỆU PAO-VA, Bijoutier
Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

Bình phẩm về rượu vang

RƯỢU VANG kể vào một hạng thực-phẩm rất-quý. Uống rượu-vang vừa chóng tiêu, vừa khoan-khoái trong người, lại vừa bổ. Rượu ấy làm cho người ta được tráng-kiện.

Người ốm mới khỏi uống thì chóng khỏe lại. Chính-phủ Pháp, các quan Đốc-Tờ (Thầy-Thuốc) cùng các nhà chuyên-môn về việc vệ-sinh rất có tiếng cũng bảo nên uống rượu vang. *BẠN HÀNG BẢN QUỐC ôi, nếu muốn được mạnh-khỏe luôn,* thì đừng uống rượu An-nam, cứ nên uống rượu vang tốt của xứ BORDEAUX: mua rượu ấy thì cứ lại hiệu GUIONEAUD FRÈRES ở Hanoi với Haiphong mà mua. Hiệu ấy chỉ chuyên về nghề buôn rượu vang thôi.

ĐƯỜNG SANG LÀO

PHẠM-VĂN-PHÍ & Cie Ở VINH

GIÁ TIỀN

Hạng nhất tây ngồi: 5$ 2 00
Hạng nhì ta hay đi: 3$ 0 00
Trẻ con từ 3 đến 7 tuổi trả nửa tiền.

LỜI BÁN — Phải hỏi chỗ ngồi trước 24 giờ.
Có xe riêng để cho thuê riêng từng chuyến một, ai muốn thuê phải đánh giấy thếp trước 2 ngày 2 đêm đi ngay vào sáng đến không đi được nữa.

Có xe chở thợ và hành khách từ Vinh đến Thakhek qua Napé

Service provisoire

THỜI GIỜ XE CHẠY

Ở Vinh đi. — Chủ-nhật đúng 6 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ đêm hôm sau đúng 6 giờ sáng Napé chạy lên Thakhek vừa kịp tàu thủy lớn Vientiane.

Ở Thakhek... Ngày sáng thứ ba chở tàu thủy ở Vientiane tới Thakhek thì xe auto mới chạy về Napé nghỉ đêm hôm sau ở Napé về Vinh. Hành khách về có thể ra Hanoi đi chuyến tàu hai 2 giờ chiều hoặc đi chuyến tàu đêm cũng được.

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài được-b o rằng phàm những số tiền qu hai bảo (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-da (mandats-postes); chớ dừng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai bảo mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gián thư (timbres-postes). Tờ thứ 0f.10 (0$01) trở xuống: chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

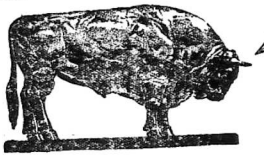
59, phố Paul-Bert, Hanoi

THỊ ÚC

MUSCULOSINE BYLA

VITAMINÉE

LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là một thứ thuốc bổ rất mạnh
TRONG
NHỮNG KHI GÂN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI

Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

ÉTABLISSEMENTS BYLA 26 AVENUE DE L'OBSERVATOIRE, PARIS FRANCE

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra **20** quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty PANAMA, số rút sẽ đã hoàn lại (obligation Panama đ'occ). Lần mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong hợp-đồng. (Như vậy mỗi ngày đề dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Mỗi nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số rồi là nếu thì mình được lĩnh nguyên số tiền là kỳ. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần từ 100.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số; hoàn 4 lần là.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khác nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY:

150 lô.	500.000 quan	200 lô	2.000 quan
150 lô.	200.000 —	1.520 lô	2.000 —
200 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
200 lô.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại Mon	400 —

Người có trái-đơn được nợ cước nếu số rút cao hơn số trái-đơn nợ ra mới thôi.

Các lô được lĩnh nguyên cả, không phải trả phí tổn chi cả. Mỗi tên rút số số không được một cái bằng số số trái đơn trong số, không phải trả tiền. Các số kể trong bảng lệ đúng với số trái-đơn đã lưu nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn áy các cuộn rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN